

Sarajevo, 19.12.2016. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
12.12.2016.- 16.12.2016.

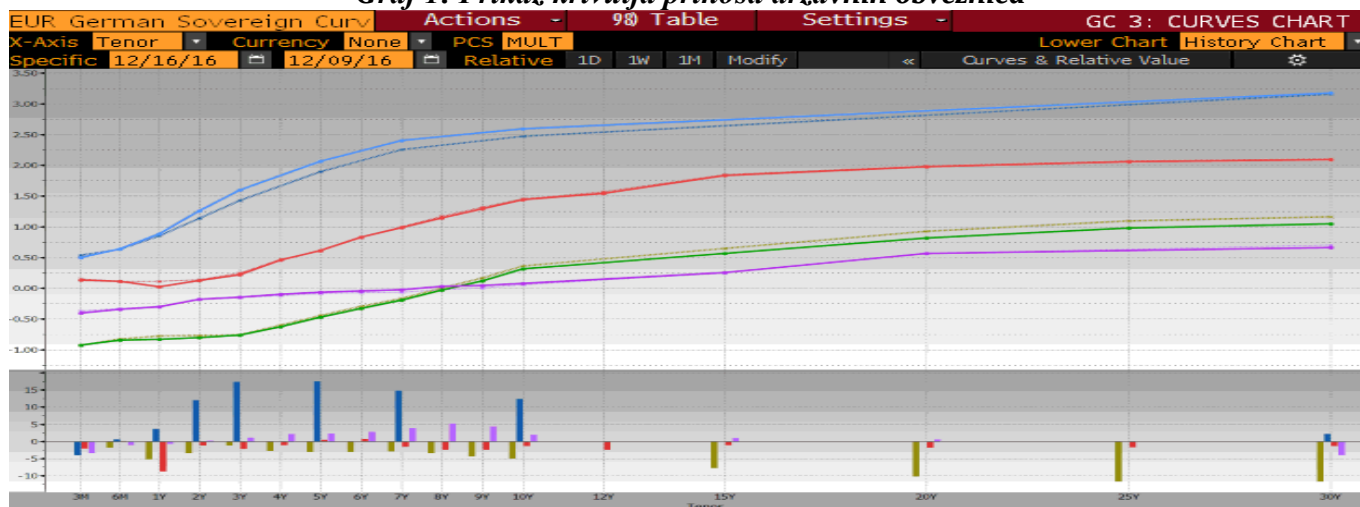
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	9.12.16	-	16.12.16	9.12.16	-	16.12.16	9.12.16	-	16.12.16	9.12.16	-	16.12.16
2 godine	-0,75	-	-0,80	↘	1,13	-	1,25	↗	0,14	-	0,13	↘
5 godina	-0,44	-	-0,47	↘	1,89	-	2,07	↗	0,61	-	0,62	↗
10 godina	0,37	-	0,31	↘	2,47	-	2,59	↗	1,45	-	1,44	↘

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	9.12.16	-	16.12.16	
3 mjeseca	-0,927	-	-0,927	➡
6 mjeseci	-0,827	-	-0,846	↘
1 godina	-0.762	-	-0.813	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 16.12.2016. godine (pune linije) i 09.12.2016. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica eurozone su početkom proteklog tjedna zabilježili rast, dok su prinosi obveznica perifernih zemalja smanjeni. Na rast prinosa sigurnijih obveznica utjecaj je imao postignuti dogovor o smanjenju proizvodnje nafte, što je utjecalo na rast cijene ovog energenta, pa tako i na rast globalnih inflatornih očekivanja. Već u utorak prinosi svih obveznica eurozone su zabilježili smanjenje, a ovaj trend je nastavljen i narednog dana zbog opreznosti tržišta uoči priopćenja rezultata sa sastanka FOMC-a. Reakcija tržišta nakon vijesti da je Fed povećao referentnu kamatnu stopu, kao i očekivanja da će tempo rasta ove stope u narednoj godini biti brži nego što se ranije očekivalo, utjecala je na rast prinosa obveznica srednjeg i dužeg roka dospelja, ali ne i na prinose obveznica kraćeg dospelja. Prinos dvogodišnjih njemačkih obveznica je od polovine tjedna svakodnevno bilježio nove rekordno niske razine, te je na kraju trgovanja u petak iznosio -0,796%. Promatrano na tjednoj razini, prinosi obveznica eurozone su na svim razinama zabilježili smanjenje, a najveći pad 16-17 baznih bodova zabilježile su petogodišnje i desetogodišnje obveznice Italije.

Član UV ECB Nowotny je potvrdio da je ECB odbila zahtjev italijanske banke Monte dei Paschi di Siena za dodatno vrijeme za dokapitalizaciju. Istodobno, komesar za ekonomska pitanja EU Moscovici je izjavio da Italija nije suočena sa prijetnjom bankarske krize jer država i Europa imaju način da to spriječe. U Italiji je za novog premijera izabran Paolo Gentiloni, koji je do sada obavljao funkciju ministra vanjskih poslova. ECB je na trećoj aukciji targetiranog dugoročnog kreditiranja (TLTRO II) banke kreditirala u iznosu od 62,2 milijarde EUR po kamatnoj stopi od 0%. Navedeni iznos je znatno veći od 45,3 milijarde EUR, koliko su banke putem ovog programa posudile na posljednjoj aukciji u rujnu.

Rejting agencija Fitch je potvrdila kreditni rejting Societe General (A), Credit Suisse (A), BNP Paribas (A+) i HSBC (AA-) sa stabilnim izgledima. Ista agencija je zadržala nepromijenjen i rejting Deutsch Bank AG (A-) sa negativnim izgledima.

Austrija je emitirala devetogodišnje (0,405%) i desetogodišnje (0,596%), a Španjolska petogodišnje (0,207%) i desetogodišnje (1,423%) obveznice. Francuska je emitirala tromjesečne (-0,741%) i šestomjesečne (-0,715%) trezorske zapise, a Nizozemska trezorske zapise istih dospjeća po prinosima od -0,838% (rekordno nizak prinos) i -0,77%, respektivno, dok je Italija emitirala jednogodišnje trezorske zapise (-0,196%). Španjolska je po rekordno niskom prinosu (-0,535%) emitirala tromjesečne trezorske zapise, te po većem prinosu devetomjesečne trezorske zapise (-0,294%). Također, Belgija je po rekordno niskom prinosu (-0,789%) emitirala tromjesečne trezorske zapise, te po većem prinosu jednogodišnje trezorske zapise (-0,683%).

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomske pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa inflacije – EZ	STUDENI	0,6%	0,6%	0,5%
2.	Trgovinska bilanca – EZ (u milijardama EUR)	LISTOPAD	24,5	19,7	24,4
3.	Trgovinska bilanca – Italija (u milijardama EUR)	LISTOPAD	-	4,30	3,67
4.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G)	LISTOPAD	0,8%	0,6%	1,3%
5.	Industrijska proizvodnja – Italija (G/G)	LISTOPAD	1,5%	1,3%	1,9%
6.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.)	PROSINAC	53,9	53,9	53,9
7.	Zaposlenost – EZ (tromjesečno)	III tromjesečje	-	0,2%	0,4%
8.	Stopa nezaposlenosti – Nizozemska	STUDENI	-	5,6%	5,6%
9.	Javni dug – Italija (u milijardama EUR)	LISTOPAD	-	2.223,8	2.212,6

SAD

Tijekom proteklog tjedna održana je sjednica FOMC-a na kojoj je, kao što je i bilo očekivano, donesena odluka o povećanju referentne kamatne stope za 25 baznih bodova (na 0,50%-0,75%). Odluka je donesena jednoglasno, a rezultat je trenutnih i očekivanih uvjeta na tržištu rada i inflacije, navedeno je u priopćenju Feda. Prilikom obraćanja na pres-konferenciji predsjednica Feda Yellen je naglasila da je promjena bila “veoma umjereno prilagođavanje”, te je istakla da su tome doprinijeli podaci o stopi nezaposlenosti, koja je niža od očekivane, većoj inflaciji, kao i promjeni u fiskalnoj politici. Yellen je, također, ukazala na to da možda neće biti ponovo imenovana na ovu funkciju tokom 2018. godine, ali je dodala da to ne ovisi o njoj.

Fed je ekonomske prognoze ostavio skoro nepromijenjene. Za 2017. godinu sada se očekuju tri povećanja referentne kamatne stope, dok su ranije (u rujnu) bila prognozirana dva povećanja. Očekivanja za kretanje GDP-a su blago poboljšana, te se sada očekuje veći rast za 2016, 2017. i za 2019. godinu, dok su za 2018. godinu ostala nepromijenjena u odnosu na očekivanja koja su dana na sjednici u rujnu. Dugoročna stopa rasta je nepromijenjena, te i dalje iznosi 1,8%. Temeljena inflacija je, također, nepromijenjena. Stopa nezaposlenosti je revidirana blago na niže, ali bez promjena u dugom roku.

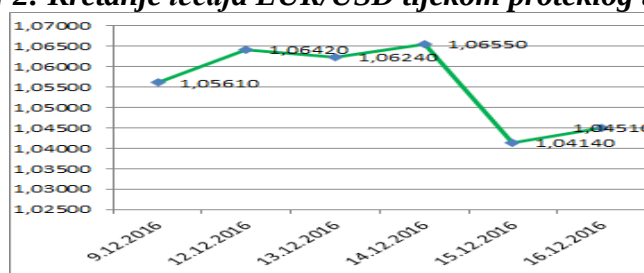
Inflatorna očekivanja kućanstava u SAD-u su tijekom studenoga povećana. Istraživanje je pokazalo da se sada očekuje rast inflacije na 2,7%, dok je u listopadu ovaj podatak iznosio 2,6%. Udio onih koji očekuju rast kamatnih stopa u narednoj godini je, također, povećan, pokazalo je istraživanje Feda iz Njujorka. Isto istraživanje je pokazalo da su očekivanja za rast poreza smanjena na najnižu razinu od lipnja 2013. godine.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Optimizam malog biznisa	STUDENI	96,7	98,4	94,9
2.	Zahtjevi za hipotekarne kredite	9.prosinca	-	-4,0%	-0,7%
3.	Maloprodaja (M/M)	STUDENI	0,4%	0,2%	0,6%
4.	Industrijska proizvodnja (M/M)	STUDENI	-0,3%	-0,4%	0,1%
5.	Iskorištenost kapaciteta	STUDENI	75,1%	75,0%	75,4%
6.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	10.prosinca	255.000	254.000	258.000
7.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć	3.prosinca	2.003.000	2.018.000	2.007.000
8.	PMI radnointenzivni sektor P	PROSINAC	54,5	54,2	54,1
9.	Dozvole za izgradnju kuća (G/G)	STUDENI	3,3%	-4,7%	2,9%

Tijekom proteklog tjedna USD je aprecio u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/USD smanjen sa 1,0561 na 1,0451, koliko je zabilježeno na zatvaranju tržišta u petak.

Graf 2: Kretanje tečaja EUR/USD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Tijekom proteklog tjedna održana je sjednica MPC BoE, na kojoj su članovi ovog tijela jednoglasno zadržali referentnu kamatnu stopu na rekordno niskoj razini od 0,25%, kao i program kvantitativnih olakšica u ukupnoj sumi od 435 milijardi GBP. Iz BoE je priopćeno da aprecijacija GBP tijekom proteklog mjeseca ukazuje na to da bi inflacija mogla bilježiti manji rast nego što je prvobitno očekivano u studenome. Guverner BoE Carney je istakao da se MPC obvezuje, kao i uvijek, da poduzme bilo koju akciju koja je potrebna kako bi se osiguralo da inflatorna očekivanja budu dobro usidrena, te da se inflacija vrati na ciljane razine na održiv način i u odgovarajućem horizontu.

Podaci za inflaciju, objavljeni u prošlom tjednu, pokazali su da je inflacija u studenome povećana na 1,2% godišnje, što je više od očekivanja (1,1%), kao i od prethodnog podatka (0,9%).

Ministar financija Hammond je izjavio da smatra da produženje razdoblja napuštanja EU dobija sve veću podršku među ministrima. Hammond je istakao da je sve više prisutan stav među mnogim biznismenima, regulatorima, kao i među opreznim političarima, uz prisustvo prilično univerzalnog pogleda među državnim službenicima sa obje strane La Manša, da će duže razdoblje prilagodbe između punog članstva u EU i budućnosti, o kojoj se pregovara, biti generalno od pomoći.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Rightmove cijene kuća (G/G)	PROSINAC	-	3,4%	4,5%
2.	Inflacija (G/G)	STUDENI	1,1%	1,2%	0,9%
3.	PPI ulazne cijene (G/G)	STUDENI	13,5%	12,9%	12,4%
4.	PPI izlazne cijene (G/G)	STUDENI	2,5%	2,3%	2,1%
5.	Zahtjevi nezaposlenih za pomoć	STUDENI	6.500	2.400	13.300
6.	ILO stopa nezaposlenosti (mjerena tromjesečno)	LISTOPAD	4,8%	4,8%	4,8%
7.	Maloprodaja (G/G)	STUDENI	5,9%	5,9%	7,2%

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR, dok je deprecirala u odnosu na USD. Tečaj EUR/GBP je zabilježio pad sa razine od 0,83881 na razinu od 0,83738, dok je tečaj GBP/USD smanjen sa razine od 1,2572 na razinu od 1,2496.

JAPAN

Protekli tjedan u Japanu je obilježen očekivanjima tržišnih analitičara da će BoJ na ovotjednom sastanku dati optimističnije prognoze za ekonomiju, s obzirom na to da jača azijska tražnja i da postoje pozitivni znaci osobne potrošnje, što bi moglo jačati gospodarski oporavak vođen izvozom. Bilo kakvo poboljšanje može pojačati očekivanja da će BoJ, nakon neuspjeha da prevaziđe deflaciju, zadržati stimulative mjere u narednim mjesecima. Istraživanje koje je provela BoJ prošlog tjedna je pokazalo da velike japanske kompanije, u svim sektorima, namjeravaju da povećaju poslovne investicije za 5,5% u fiskalnoj godini koja završava u ožujku 2017. godine, a što je niže od očekivanih 6,1%. Također, prema istraživanju BoJ, kompanije u Japanu očekuju da bi inflacija mogla u prosjeku da raste za 0,7% u narednih godinu dana.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

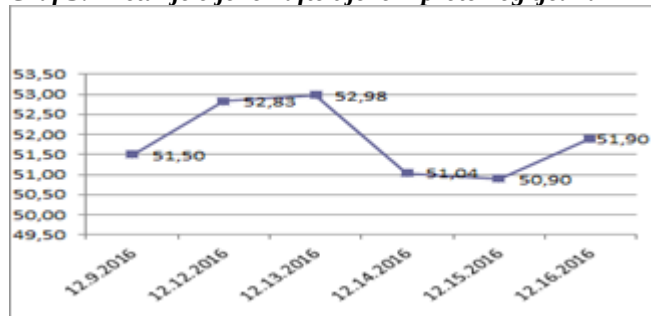
	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	STUDENI	-2,3%	-2,2%	-2,7%
2.	Strojne porudžbine (G/G)	LISTOPAD	-4,9%	-5,6%	4,3%
3.	Indeks uslužnog sektora (M/M)	LISTOPAD	0,3%	0,2%	-0,3%
4.	Industrijska proizvodnja (G/G) F	LISTOPAD	-	-1,4%	-1,3%
5.	Indeks iskorištenosti kapaciteta (M/M)	LISTOPAD	-	1,4%	-2,0%
6.	PMI indeks radnointenzivnog sektora P	PROSINAC	-	51,9	51,3
7.	Porudžbine strojnih alata (G/G) F	STUDENI	-	-5,6%	-8,9%

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/JPY zabilježio rast sa razine od 121,76 na razinu od 123,22. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USD/JPY povećan sa razine od 115,32 na razinu od 117,93.

NAFTA I ZLATO

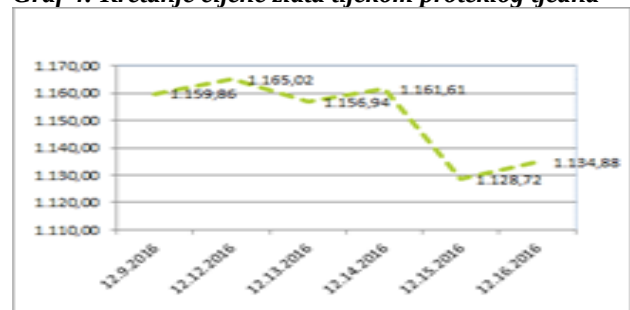
Cijena jednog barela sirove nafte je na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak iznosila 51,50 USD (48,76 EUR). Početkom proteklog tjedna cijena ovog energenta je bilježila rast, te je u utorak dostigla najveću razinu zabilježenu od srpnja prošle godine. Naime, očekuje se da će sporazum koji su potpisale članice OPEC-a i još 11 zemalja koje nisu članice, uključujući i Rusiju, a kojim se reducira proizvodnja nafte od siječnja, imati za posljedicu rast cijene ovog energenta u narednom razdoblju. Veće cijene nafte mogle bi imati potencijalno značajan utjecaj na globalnu ekonomiju, od čega bi u krajnjoj instanci najviše koristi imali neto proizvođači nafte. Pored toga, cijena nafte je skoro za 50% veća u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, što ujedno znači i dodatne inflatorne pritiske na globalnoj razini. Međutim, već u srijedu je zabilježeno smanjenje cijene nafte pod utjecajem aprecijacije USD, kao i pod utjecajem očekivanja da bi Libija mogla povećati ponudu ovog energenta. Krajem tjedna zabilježen je rast cijene nafte, nakon što je Goldman Sachs povećao prognoze kretanja cijene ovog energenta u 2017. godini, te sada očekuje da bi cijena početkom naredne godine mogla dostići razinu blizu 60 USD po barelu. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 51,90 USD (49,66 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.159,86 USD (1.098,25 EUR). Cijena ovog plemenitog metala do kraja dnevnog trgovanja u ponedjeljak je bila prilično stabilna i zabilježila je rast od oko 5 USD. U prvoj polovini proteklog tjedna cijena zlata se kretala oko 1.160 USD za jednu finu uncu. Najveći utjecaj na kretanje cijene zlata imala su očekivanja rezultata sastanka FOMC-a. Nakon što je Fed po završetku dvodnevnog sastanka, koji je održan prethodnog utorka i srijede, donio odluku o povećanju referentne kamatne stope, pojavila su se očekivanja da bi u narednoj godini Fed mogao još tri puta povećati ovu stopu, a što je utjecalo na to da cijena zlata bude smanjena na najnižu razinu od veljače ove godine. Krajem tjedna su rast američkih indeksa dionica i deprecijacija USD utjecali na blagi rast cijene ovog plemenitog metala. Na zatvaranju tržišta u petak cijena zlata je iznosila 1.134,88 USD (1.085,91 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.